



Programrapport

Programmets namn: Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot operationssjukvård	Ladokkod: VOPER
Antal högskolepoäng: 60 hp	Årskull 2023
Programansvarig: Ulla Caesar	

Underlag för programutvärdering

Som underlag för programrapporten finns studenternas svar på programvärderingen. Denna enkät distribuerades i samband med VFU och examens kursernas avslut. Svarefrekvensen 7 studenter av 17 (42%) efter muntliga och skriftliga påminnelser. Svaren ges på en skala mellan 1–4, där 1=stämmer inte och 4=instämmer helt.

Övrigt underlag för programrapporten är samtliga kursrapporter och muntlig kommunikation med studenterna från de kurser som ingår i programmet samt lärarlaget inom operationssjukvårds synpunkter.

Genomströmning av studenter

Vid programstarten våren 2023 var det 17 studenter som började utbildningen

Det är 13 studenter som avklarat 60 hp och därmed avslutat utbildningen. En student har tagit studieuppehåll, under period 1, HT23. Två studenter varav en student var den som tog uppehåll, har lämnat in sitt examensarbete VT24, men ännu inte examinerats. Av dessa studenter har en 30 hp avklarade och den andra 45 hp. Ytterligare två studenter och har inte fullgjort studierna på grund av. disciplinärende, dessa studenter har vardera 45 hp avklarade

I kursunderlaget för VT23-HT23 ses att programmet har haft följande studentantal i kurserna:

- VT 23, Operationssjuksköterskan perioperativa vårdande 7.5hp –17 studenter
- VT 23, Perioperativ vård inriktad mot operationssjukvård 7,5 hp- 17 studenter
- VT 23, Forskningsmetoder inom vårdvetenskap 7,5hp- 17 studenter
- VT 23, Fördjupning med inriktning mot operationssjuksköterskans perioperativa vårdande, 7,5 hp- 17 studenter
- HT 23, Examensarbete med inriktning mot operationssjukvård 15 hp- 17 studenter
- HT 23, Fördjupning i operationssjuksköterskans kliniska omvårdnad inom perioperativ vård 15 hp- 16 studenter

Studenternas möjlighet till delaktighet och ansvar

Studenterna möjliggörs delaktighet och ansvar då de utvärderar programmets innehåll, undervisningsformer, examinationer och skriftliga kursvärderingar i varje kurs samt i den avslutande programutvärderingen. Samt vid kurstillfällen cirka två per kurs, då studenten kunnat uttrycka och diskuterat utbildningens utformning och fråga om saker som varit svåra att förstå. Under dessa tillfällen kommer mycket bra information fram till oss lärare. Ett exempel är att en inlämningsuppgift upplevts svår att förstå, om hur upplägget och frågan uttryckts. Då har lärare kunnat hjälpa studenterna framåt samtidigt fått feedback på till exempel otydliga uttryckt och därav gets möjlighet att rätta till. En bra dialog mellan studenter och lärare eftersträvas.

Studenterna är nöjda med utbildningen, dess innehåll och med lärarna.

I kursrapporter och programvärderingen framkommer att studenterna ser följande förbättringsområden i programmet:

- 1) Fler föreläsningar riktade mot kursens innehåll har önskats i Operationssjuksköterskans perioperativa vårdande, här önskas mer Topografisk anatomi.
- 2) Mer Verksamhets förlagd utbildning (VFU) önskas i hela programmet
- 3) Mer undervisning vid kliniskt tränings centrum (KTC) önskas
- 4) Två separata introduktioner för kursen Examensarbete med inriktning mot operationssjukvård samma för kursen Fördjupning i operationssjuksköterskans kliniska omvårdnad inom perioperativ vård under hösttermin (HT).
- 5) VFU perioden inom kursen Fördjupning med inriktning mot operationssjuksköterskans perioperativa vårdande, som läses parallellt med vetenskaplig teori och metodkursen under vår termin (VT) ansågs ligga fel i tiden med tanke på arbetsbelastning i metodkursen som då var inne i en intensiv period. Därav önskas VFU flyttas till andra veckor i början av kursen då belastningen var mindre
- 6) Flera studenter uttrycker att deras VFU placering blev en utmaning under de 10 veckor som den pågick med tanke på att flera studenter på grund av jävsituation, inte kunde utföra VFU på sin hemort. Utan behövde placeras på annan ort, detta anser studenterna vara en belastning och mycket uttröttande då flera av dem fick pendla 3–4 timmar /dag. Här uttrycker studenterna att lärosätet behöver se över vad som menas med jäv och se hur andra utbildningar till exempel läkarutbildningen ser på jäv.

I kursrapporter och programvärderingen framkom att studenterna anser att deras *delaktighet och ansvar* tillgodosetts och förbättrats genom::

Flera studenter uttrycker det positivt med studentgrupper som varit permanenta vid samtliga reflektions seminarium, under VT 23. Dessutom har kurstid (cirka 2 tillfällen per kurs) varit stödande då oklarheter och frågor kunnat diskuteras med kursenslärare. Även diskussionsforum i Canvas har upplevts som ett bra sätt att kunna få svar på frågor. Studenterna uttrycker att lärarna varit tillgängliga och kunnat hjälpa med frågor. Studiegrupperna har fungerat som en utgångspunkt där studenterna kunnat hjälpa varandra framåt, vilket uttryckts som viktigt då programmet är en 100% distansutbildning. Någon student uttrycker att delaktighet endast kan uppnås till en viss gräns då till exempel schema och litteratur redan är förutbestämt.

Angående undervisningsformer uttrycker studenterna det positivt med flera givande föreläsningar, som, följts upp med handledning och reflektions seminarium där tankar och kunskap bearbetats tillsammans med gruppmedlemmarna och lärare. Det som studenterna uppskattat mest är KTC-undervisning med kliniskexaminationer i grupp. De önskar fler tillfällen under utbildningen. Den verksamhets förlagda utbildningen menar studenterna är den undervisning där de lär sig mest om sitt kommande yrke. De flesta studenterna är mycket nöjda med den sin VFU och önskar mer VFU under utbildningen. Den kliniska slutexaminationen på KTC uttrycker studenterna som ett givande tillfälle men de hade önskat att lärarna kom ut till studentens VFU för att examinera.

Vidare anses examinations formen digital tentamen, en zoom övervakad och en open-book tentamen i Wiseflowe., som svåra och det har varit nervöst att veta om tekniken ska fungerar eftersom allt sker på distans. Som tidigare nämnts har examinerande reflektionsseminarium ansetts lärande.

De skriftliga inlämningsuppgifterna där vårdvetenskapens teorier ska kopplas till operationssjuksköterskans kontext och vårdande, har studenterna upplevt som krävande, samt att det är väl tilltagna för de poäng som genereras. Open-book examen ansågs utmanande och

tidskrävande, en genomgång innan tentamen om hur den var upplagd önskades.

Kurslitteratur och referenslitteratur anses bra, dock upplever en student att viss litteratur i vårdvetenskap är föråldrad och anser att den inte är relevant för dagens vård.

Lärlarlagets analys och utvärdering:

Efter diskussioner inom lärlarlaget och med VFU-teamet, har VFU veckorna flyttas till början av kursen Fördjupning med inriktning mot operationssjuksköterskans perioperativa vårdande.

I kursen Perioperativ vård inriktad mot operationssjukvård, planeras att ge en introduktion till examensformen 'open-book', som förberedelse för att planera instudering inför tentamen

I kursen Operationssjuksköterskan perioperativa vårdande, planerar vi att utveckla undervisningen i Topografisk anatomi genom att en lärare i lärlarlaget tar över både undervisningen och examinationen. För att bättre anpassa innehållet till den undervisning som sker kring operationsmetodik i den efterkommande kursen, Perioperativ vård inriktad mot operationssjukvård. Det möjliggör en helhet av innehållet i undervisningen..

De teoretiska inlämningsuppgifterna i vårdvetenskap har omarbetats med progression från första till sista kurserna inom perioperativ vård och operationssjukvård: De anknyter till teorier och begrepp som finns inom det perioperativa vårdande. Bedömningskriterier för samtliga uppgifter planeras att ske utifrån SOLO taxonomi, för att studenterna ska ges möjlighet att följa sin utveckling i lärandet på ett tydligare sätt.

Det finns dokument som styr hur och var studenter kan utföra sin VFU, vi försöker lyfta fram studenternas perspektiv och deras livssituation då de placeras genom praktikplatsen.se i samråd med VFU teamet och utifrån de styrande dokumenten. Vi för diskussioner om jäv situationer med VFU teamet och kollegor, samt med studenterna för att försöka få samsyn.

För att bättre fånga upp studenternas synsätt på sitt lärande från seminarium planeras skriftliga reflektioner till vardera seminariet. Studenterna ska lämna in reflektionen men också spara dem för att i den sista kursens slut under programmet, utföra en sammanställning av det de anser att de har lärt sig under seminarium.

Samband mellan programmets kurser samt examensmål, lärandemål, undervisningsformer och examinationer.

Här uttrycker 67% att det stämmer delvis och 33% ganska bra att programmets kurser hade en logisk ordningsföljd som var stödjande för lärandet. Vidare ansåg 67% att det stämmer delvis och 33% ganska bra om att kursernas innehåll var tydligt beskrivna samt att det fanns en röd tråd mellan kursmål lärande aktivitet examination och bedömning. Femtio procent anser att programmets examinationsformer delvis varit till stöd för lärandet och 50% anser att det varit ganska bra.

Lärlarlagets analys och utvärdering:

Till varje kurs finns ett dokument som presenterar *constructive allingment* till vardera lärandemål. Det vill säga ett lärandemål med tillhörande lärlaktiviteter, tillhörande examination samt bedömningskriterier.

Även i kursplanen finns de examinerande momenten beskrivna med tillhörande lärandemål. Vid alla introduktioner inom programmets kurser (Ej inräknad vetenskaplig metod kurs) finn genomgång av dessa dokument för att studenterna ska känna sig medvetna och trygga i hur lärandet, examinationer och bedömningar sker. Reflektion som pedagogisk metod är tydlig i programmet. Stora delar av programmets examinationer sker via seminarium där studenten förutom att examineras på sitt eget lärande samtidigt lär sig av och lär ut till seminariegruppen som för studenterna är en kontext som skapar trygghet lärandemål, undervisningsformer och examination är något som ständigt diskuteras och utvecklas i samarbete inom lärlarlaget. Vid programmöte, där studentrepresentanter, samtliga programansvariga för speciellast programmen anestesi- operation- och intensivsjukvård, verksamhetsrepresentanter och proprefekt deltar, diskuteras utbildningarna utifrån studentens-, vårdverksamhetens- och lärosätets perspektiv Förbättring sker oavbrutet genom hela utbildningen.

Forskningsanknytning i programmet

Femtio procent anser att det stämmer helt, 17% delvis och 33% ganska bra om att de genom programmet fått ökad kunskap om forskning inom operationssjukvård och perioperativt vårdande

I samtliga kursrapporter beskrivs att studenterna anser att kursen har forskningsanknytning och att de fått ökad förståelse för forskning och vetenskapligt förhållningssätt.

Lärlarlagets analys och utvärdering:

Inom alla kurser i programmet finns forskningsanknytning. De fyra kurserna Operationssjuksköterskans perioperativa vårdande, Perioperativ vård inriktad mot operationssjukvård, Fördjupning med inriktning mot operationssjuksköterskans perioperativa vårdande och Fördjupning i operationssjuksköterskans kliniska omvårdnad inom perioperativ vård, har inlämningsuppgifter, som utformats med progression i huvud ämnet vårdvetenskap, och anknyter till teorier och begrepp som finns inom det perioperativa vårdandet. Den teoretiska slutexaminationen i kursen Fördjupning i operationssjuksköterskans kliniska omvårdnad inom perioperativ vård, HT inbegriper både teoretiska kunskaper och praktiska färdigheter inom vårdvetenskap. Studenterna följer en patient som de har samtal med i den perioperativa dialogen som arbetsverktyg, det finns forskning kring arbetsmodellen, som studenterna knyter sina samtal till och förankrar dem i ytterligare vårdvetenskapliga forskning. Strävan är att studenterna ska reflektera och analysera över den vård som patienterna får då de vårdas på operationsavdelning, och kunna knyta vårdvetenskapliga teorier till vårdandet. I kursen Forskningsmetoder inom vårdvetenskap och kursen Examensarbete med inriktning mot operationssjukvård finns ett tydligt syfte att arbeta vetenskapligt och att utveckla ett examensarbete på avancerad nivå vilket kräver goda kunskaper inom vårdvetenskap, forskningsmetodik samt att kritiskt värdera den kunskap som tagits fram, både i eget arbete och i studentkamraters arbeten vilket sker i både metodkurs och examensarbetskurs med s.k. opponentskap, och kamrat granskning vid grupphandledning. Det är en utmaning att hitta intressanta ämnen för studenternas examensarbeten, vi undersöker hur vi ev. kan använda registerdata för att bearbeta i studenternas examensarbeten. Detta för att eventuellt öka motivationen utförandet av arbetet.

Programmets resurser och hur de har använts

Två adjunkter har haft delat kursansvar med lektor i kurserna Operationssjuksköterskans perioperativa vårdande, Perioperativ vård inriktad mot operationssjukvård och Fördjupning med inriktning mot operationssjuksköterskans perioperativa vårdande. Lektorn har haft programansvar och ensam kursansvar kursen Examensarbete med inriktning mot operationssjukvård. Två adjunkter har haft kursansvar för kursen Fördjupning i operationssjuksköterskans kliniska omvårdnad inom perioperativ vård, Examinator för tre kurser: Operationssjuksköterskans perioperativa vårdande, Perioperativ vård inriktad mot operationssjukvård och Fördjupning med inriktning mot operationssjuksköterskans perioperativa vårdande. har professor varit. Examinator för kursen Fördjupning i operationssjuksköterskans kliniska omvårdnad inom perioperativ har lektor varit.

Lärrresurserna har främst gått till planering av program och kurser, undervisning i form av föreläsningar, seminarier och KTC övningar och kliniska examinationer. Bedömningssamtal inom VFU, rättning av tentamen och inlämningsuppgifter, KTC övningar och kliniska examinationer vid KTC och södra Älvsborgs sjukhus

Extern professor inom perioperativ vårdvetenskap har varit mentor/ resurs till lektor vid utveckling av bedömningsverktyg för VFU samt alla vårdvetenskapliga inlämningsuppgifter. Professor har handlett lärlarlaget i förhållningssätt till pedagogik vid reflektionsseminarium.

Externa föreläsare med rätt kompetens inom specialområden har använts. Extra resurser vid simuleringsövningar har utlånats, i form av operationssal och utrustning, från verksamhetsområde An-Op-IVA, södra Älvsborgs sjukhus (SÅS). Detta då Högskolans KTC inte har de resurser som efterfrågas för att bedriva undervisning med rätt kvalitet. Dessutom har resurser med rätt kompetens för handledning av uppsatser och examinationer (disputerade lektorer/professorer) av examensarbeten på avancerad nivå funnits med i utbildningen.

Lärlarlagets analys utvärdering:

För framtiden planeras två adjunkter med kursansvar och lektor som examinator, för tre kurser: Operationssjuksköterskan perioperativa vårdande, Perioperativ vård inriktad mot operationssjukvård och Fördjupning med inriktning mot operationssjuksköterskans perioperativa vårdande under VT. Under HT planeras att två adjunkter kursansvar för kursen Fördjupning i operationssjuksköterskans kliniska omvårdnad inom perioperativ vård och lektor som examinator, vidare har lektor kursansvar för kursen Examensarbete med inriktning mot operationssjukvård under HT. Lektor har programansvaret.

Vi planerar att använda lärrresurser från annan akademi inom HB för medicinsk teknisk undervisning. Vissa externa föreläsare planeras att ersättas med lärare från lärlarlaget.

Vi planerar ett fortsatt gott samarbete med SÄS för att möjliggöra åtkomst till operationssal och utrustning för undervisning. Det planeras att upprätthållas genom bland annat programrådet men även med gott samarbete mellan lärlarlaget och huvudhandledare från SÄS operationsavdelningar

Programmets användbarhet och förberedelse för ett föränderligt arbetsliv

På frågeställningen; Utbildningens roll i ditt kommande arbetsliv, - vad tar du med dig och har du saknat något?

Svara studenterna:

- Att de saknar kunskaper om akutsjukvård.
- Att de önskat mer praktik
- Att de tar med sig en bra grund från utbildningen in i sin nya roll som operationssjuksköterska
- Att vara operationssjuksköterska är mycket mer än vad de trott. Därför anser de att de fortsatt behöver utvecklas och vara nyfikna i det kommande yrkeslivet.
- Mer kunskap inom medicinsk teknik efterfrågas, det hade behövts mer för att kännas bra.
- Studenterna tar med sig att de har en central roll i operationsteamet och att det nya yrket är komplext samt att det behövs tid för att komma in i den nya rollen.

Lärlarlagets analys och utvärdering:

Inom kontext operationssjukvård vårdas patienter i alla åldrar. Det finns en uppsjö av specialiserade operations enheter. Allt från ingrepp i ett öga till ingrepp i hjärtat. Att lära sig allt som inryms på detta ”smörgårdsbord ”är inte hanterbart under en ettårig utbildning. Vi lär ut grunderna i operationssjukvård. Vi upplyser studenterna om att de kommer att få lära mer på den operationsenhet där de kommer att verka. I verksamheten är företrädarna väl medvetna om att det inom alla specialiteter krävs upplärning oavsett om du arbetet som operationssjuksköterska eller inte, eftersom all vård inom operationssjukvård är högspecialiserad och högteknologisk. Vården kräver även att operationssjuksköterskan möter patienten, skapar förtroende och delaktighet så att patienten kan överlåta sig i den vård som sker då patienten som oftast är sövd och inte medveten. Där är det operationssjuksköterskan uppgift att vårda, vaka, skapa värdighet och integritet kring patienten o dennes vård. En operation är så mycket mer än ett kirurgiskt ingrepp. Det kan innebära både en lättnad och en sorg då tex en kroppsdel behöver tas bort. Det här är viktigt att lära ut samt att studenterna reflekterar över hur det kan ske ur ett patientperspektiv,. Detta med utgångspunkt i att huvudämnet i utbildningen är vårdvetenskap, med teorier som avser att skapa en god vård till patienten.

Övrigt

Under kursen Fördjupning i operationssjuksköterskans kliniska omvårdnad inom perioperativ vård 15 hp, Bedöms studenterna bland annat i ett mitsamtal samt ett slutbedömning samtal. Vi har utvecklat ett bedömningsinstrument utifrån BeVut (Bedömningsformulär för Verksamhetsförlagd utbildning), vilket utgår från kursens alla lärandemål. Vi har prövat AssCe (Assessment of Clinical Education) bedömningsverktyg för avancerad nivå under läsåret 2023, men både lärare och handledare ansåg att det var svårt att anpassa till operationssjukvård..